

Шахова Ю. С.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

ПЕРСПЕКТИВИ УКРАЇНИ НА СВІТОВОМУ РИНКУ ПРОДОВОЛЬЧОЇ ПРОДУКЦІЇ

Україна – країна з великими можливостями та потенціалом у сфері виробництва продовольства. На сьогодні це перша країна за площею сільськогосподарських угідь у Європі. А дешева робоча сила та оренда землі дають їй змогу до збільшення виробництва та розвитку даної галузі.

Хоча майже кожна країна звітує про негативний природний приріст, з кожним роком населення стає все більше і більше. Дослідники зазначають, що ця тенденція до росу населення буде продовжуватися і надалі. Тому потрібні значні запаси продовольства для забезпечення життєдіяльності населення. Україна має усі можливості аби стати одною з провідних країн у виробництві продовольства.

Органи державної влади активно займаються розвитком аграрної сфери, шляхом створення планів розвитку та стратегій на майбутнє. Одну з таких стратегій запровадило Міністерство аграрної політики та продовольства, яка має назву «Єдина комплексна стратегія розвитку сільського господарства та сільських територій на території України» [1, с. 26].

Головною метою Стратегії є підвищення конкурентоздатності України на світовому ринку продовольства. Вирішення основних проблем аграрного комплексу України заплановано шляхом консультацій із зацікавленими сторонами – основними суб'єктами продовольчого ринку – та міжнародними донорами. Окреслені першочергові завдання а поставлені орієнтири, сформульовані прогнози та очікувані результати.

У табл. 1 наведено прогноз основних показників, що розроблювався у Стратегії. Таким чином, до 2020 року за прогнозом обсяг валової продукції сільського господарства повинен збільшитися у 1,3 рази відповідно до 2015 року. Показники експорту також втішні – 3-4% щорічно, тобто до

2020 року це більше 15%. За 5 років це дуже гарний результат. Стратегія також передбачає заходи на підтримку вітчизняного виробника, адже за прогнозом частка національної продукції складатиме 80%. Планується створення та функціонування саморегуляторних організацій у всіх агропродуктових ланцюгах та налагодження системи торгівлі за довгостроковими контрактами.

**Таблиця 1. Цільові орієнтири реалізації Стратегії
(до 2020 року порівняно з 2015 роком) [2]**

Показник	Прогноз
Макроекономічні показники	
1.1 Обсяг експорту продуктів с/г	збільшуватиметься на 3-4% щорічно
1.2 Обсяг валової продукції с/г	збільшиться у 1,3 рази
1.3 Середньомісячна заробітна плата робітників с/г	зросте до середньої по галузях економіки
Продовольча безпека	
Продукція вітчизняного виробника на внутрішньому ринку	становитиме 80% від загальної частки
Конкурентоздатність	
3.1 Витрати енергетичних ресурсів на тону виробленої продукції	зменшуватиметься на 1-2% щорічно
3.2 С/г продукція, що реалізовується за довгостроковими контрактами	збільшуватиметься на 1 % щорічно

Для посилення позицій України на світовому ринку продовольства урядом була створена Стратегія розвитку експорту продукції сільського господарства, харчової та переробної промисловості України до 2026 року (табл. 2). Стратегія містить ретельний аналіз проблем та перешкод, з якими зустрічається Україна на шляху створення сприятливих умов для розвитку конкурентоспроможності української продукції на світовому ринку продовольства.

Основною метою Стратегії є підтримка вітчизняного виробника та розвитку малих та середніх підприємств у сфері виробництва продовольства. Для здійснення даної мети у Стратегії був прописаний прогноз щодо співвідношення між сировинними товарами, продуктами первинної переробки та готовою продукцією.

Для диверсифікації ринку товарів Стратегією встановлено вихід на 50 пріоритетних ринків збуту. Таким чином, починаючи з 2021 року

відбувається відкриття пріоритетних ринків, а на кінець 2026 року – повний вихід на нові ринки збуту.

Таблиця 2. Прогноз щодо співвідношення окремих груп товарів до 2026 року [3]

Дата	Відсоткове співвідношення між сировинними товарами, продуктами первинної переробки та готовою продукцією
31.12.2020	52/33/15
31.12.2023	46/36/18
31.12.2026	39/40/21

Ще одним дієвим етапом впровадження Стратегії є підтримка малих та середніх підприємств вироблення продовольчих продуктів. Так, Стратегією заплановано на кінець 2026 року збільшення малих та середніх підприємств-експортерів до 30% від загальної кількості українських експортерів сировинної продукції, продуктів переробки та готових продуктів харчування.

Отже, держава вживає заходів для ефективного розвитку продовольчого сектору України, про що свідчать вищезгадані плани по розвитку. Тому Україна, незважаючи а велике коло проблем, має шанси на світове лідерство у продовольчій галузі.

Список використаних джерел:

1. Прошаликіна А. М., Петренко Т. С. Місце України на світовому ринку АПК. Агросвіт. 2018. № 11. С. 25 – 29.
2. Офіційний сайт статистики ЄС. URL: <https://ec.europa.eu/eurostat> (дата звернення 01.03.2020).
3. Офіційний сайт Організації з питань продовольства і сільського господарства ООН (ФАО). URL: <http://www.fao.org> (дата звернення 01.03.2020).